

SPOROČILO ZA MEDIJE št. 124/22

Luxembourg, 14. julij 2022

Sodbi Sodišča v zadevah C-128/20 | GSMB Invest, C-134/20 | Volkswagen in C-145/20 | Porsche Inter Auto in Volkswagen

Programska oprema, s katero so opremljena dizelska vozila in ki zmanjšuje učinkovitost sistema za uravnavanje emisij pri običajnih temperaturah in v večjem delu leta, je prepovedana odklopna naprava

Ker taka neskladnost vozila ni neskladnost manjšega pomena, odstop od prodajne pogodbe za vozilo načeloma ni izključen

Kupci vozil znamke Volkswagen, opremljenih s programsko opremo, s katero se vračanje onesnaževalnih plinov tega vozila zmanjšuje med drugim glede na zaznano temperaturo, pri avstrijskih sodiščih predlagajo razglasitev ničnosti svojih prodajnih pogodb, sklenjenih med letoma 2011 et 2013.

Po navedbah teh sodišč ta programska oprema upoštevanje mejnih vrednosti, ki so na ravni Evropske unije določene za emisije dušikovega oksida (NOx), zagotavlja le ob zunanji temperaturi med 15 in 33 stopinjami Celzija (v nadaljevanju: temperaturno okno). Zunaj tega temperaturnega okna se stopnja vračanja izpušnih plinov v valj (EGR) linearno zmanjša na 0, kar povzroči prekoračitev mejnih vrednosti.

To temperaturno okno je posledica posodobitve programske opreme zadevnih vozil, ki jo je družba Volkswagen izvedla za nadomestitev programske opreme, ki je v pravu Unije prepovedana. Nemški zvezni urad za motorna vozila je to posodobitev odobril, ker je ugotovil, da ne vsebuje prepovedane odklopne naprave.

Avstrijsko vrhovno sodišče, deželno sodišče v Eisenstadtu in deželno sodišče v Celovcu so Sodišču predložila več vprašanj v zvezi z dopustnostjo takega temperaturnega okna in morebitnimi pravicami kupcev, ker gre za potrošnike v smislu evropske ureditve, ki je veljala v času dejanskega stanja.

Sodišče je z današnjimi sodbami ugotovilo, da je **naprava, ki upoštevanje mejnih vrednosti emisij dušikovega oksida zagotavlja le v temperaturnem oknu, odklopna naprava, ki je načeloma na podlagi člena 5(2)(a) Uredbe št. 715/2007 prepovedana.**¹

Sodišče je v zvezi s tem na eni strani poudarilo, da so temperature okolja pod 15 stopinjami Celzija običajne na ozemlju Unije. Na drugi strani je treba mejne vrednosti emisij, določene na ravni Unije, upoštevati tudi, če so temperature znatno nižje od 15 stopinj Celzija. Zato programska oprema, kakršna je zadevna, zmanjšuje učinkovitost sistema za uravnavanje emisij v normalnih pogojih uporabe.

Zgolj zato, ker ta naprava prispeva k varovanju ali zaščiti različnih vgradnih delov motorja, kot so ventil EGR, hladilnik EGR in filter za trdne delce, še ni dopustna.

¹ Uredba (ES) št. 715/2007 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 20. junija 2007 o homologaciji motornih vozil glede na emisije iz lahkih potniških in gospodarskih vozil (Euro 5 in Euro 6) in na informacije o popravilu in vzdrževanju vozil (UL 2007, L 171, str. 1).

Drugače bi lahko bilo, če bi se dokazalo, da je ta naprava strogo potrebna za preprečevanje tako hudega neposrednega tveganja okvare ali poškodbe motorja – ki nastane zaradi napake enega od teh delov – **ki povzroča konkretno nevarnost pri vožnji vozila**, opremljenega z isto napravo. Taka „potreba“ obstaja le, če ob ES-homologaciji te naprave ali vozila, ki je opremljeno s to napravo, nobena druga tehnična rešitev ne omogoča preprečitve takih tveganj. **Predložitvena sodišča morajo preučiti, ali je tako v zvezi z odklopno napravo, s katero so opremljena zadevna vozila.** Sodišče pa je v tem okviru vseeno opozorilo, da vgradnje odklopne naprave ni mogoče upravičiti z edinim ciljem zaščite motorja pred nalaganjem oblog in staranjem.²

Vsekakor, tudi če bi zgoraj opisana potreba obstajala, **je odklopna naprava prepovedana, če bi morala v normalnih pogojih vožnje delovati v večjem delu leta.** Dopustitev take naprave bi lahko namreč povzročila, da bi se izjema uporabljala bolj pogosto kot prepoved, in bi torej pomenila nesorazmerno kršitev samega načela omejevanja emisij dušikovega oksida.

Sodišče je poleg tega pojasnilo, da okoliščina, da je bila odklopna naprava vgrajena po začetku uporabe vozila, ni upoštevna za presojo, ali je uporaba te naprave prepovedana.

V zvezi s pravicami potrošnikov v primeru, da so kupili blago, ki ni skladno s pogodbo, je evropska ureditev, ki se je uporabljala v času dejanskega stanja, in sicer Direktiva 1999/44³, določala, da lahko potrošnik od prodajalca zahteva popravilo ali zamenjavo blaga, razen če to ni mogoče ali ni sorazmerno. Le če potrošnik ni upravičen do popravila oziroma do zamenjave ali če prodajalec ni izvedel nobenega od teh sredstev v razumnem roku ali brez znatnih neprijetnosti za potrošnika, lahko ta zahteva ustrezno znižanje kupnine ali odstopi od pogodbe. Odstop od pogodbe pa je izključen, če je neskladnost blaga manjšega pomena.

Sodišče je v zvezi s tem ugotovilo, da vozilo nima kakovosti, ki je običajna za blago iste vrste in jo potrošnik lahko razumno pričakuje, in torej ni skladno s pogodbo, če je to vozilo – čeprav je njegova ES-homologacija veljavna in ga je zato mogoče uporabljati v cestnem prometu – opremljeno s prepovedano odklopno napravo.

Poleg tega **take neskladnosti ni mogoče opredeliti za neskladnost „manjšega pomena“**, tudi če bi ta potrošnik to vozilo, čeprav bi bil seznanjen z obstojem te naprave in z njenim delovanjem, vseeno kupil. Odstop od pogodbe zato načeloma ni izključen.

OBVESTILO: S predlogom za sprejetje predhodne odločbe lahko sodišča držav članic v zvezi s sporom, o katerem odločajo, Sodišču predložijo vprašanja o razlagi prava Unije ali veljavnosti aktov Unije. Sodišče ne odloči o nacionalnem sporu. Zadevo reši nacionalno sodišče v skladu z odločbo Sodišča. Ta odločba je enako zavezujoča za druga nacionalna sodišča, ki obravnavajo podoben problem.

Neuradni dokument za medije, ki Sodišča ne zavezuje.

Celotno besedilo sodb in povzetek ([C-128/20](#), [C-134/20](#) in [C-145/20](#)) sta objavljena na spletnem mestu CURIA na dan razglasitve.

Kontaktna oseba: Corina-Gabriela Socoliuc ☎ (+352) 4303 4293

Posnetki z razglasitve sodb so na voljo na „[Europe by Satellite](#)“ ☎ (+32) 2 2964106.

Ostanite povezani!

² Glej v zvezi s tem sodbo Sodišča z dne 17. decembra 2020, CLCV in drugi (Odklopna naprava na dizelskem motorju), [C-693/18](#) (glej tudi sporočilo za medije št. [170/20](#)).

³ Direktiva 1999/44/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 25. maja 1999 o nekaterih vidikih prodaje potrošniškega blaga in z njim povezanih garancij (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 15, zvezek 4, str. 223).